

Még több tárgyilagosságot

várunk dr. Szabó T. Attilától, éppen, mert néprajzi és folklorisztikai tudását és szorgalmát nagyra értékeljük. A Hítel f. évi első számában „A transylván magyar társadalomkutatás” címen értékes tanulmányt közöl a társadalomkutatás (a legszélesebb értelemben vett szociográfia) multjáról, kisebbségi életünkben való felbukkanásáról, majd az ifjúság s benne lapunk ilyen irányú mozgalmairól. Amilyen érdeklődéssel olvastuk sok új történeti adatot felhozó részleteit, s falumunkánk kezdeti időszakát tárgyilagosan (bár némi fölösleges gúnnyal) bemutató szakaszait, éppen annyira hiányoljuk tanulmányában a következőket:

1. A társadalomkutatás multjában nem emlékezik meg Kölcsey Ferencnek 1830-ban tartott s összes műveiben megjelent beszédéről a szatmári adózó nép állapotáról, amely egyik legelső földrajzi, gazdasági szociográfiának számít. Nem említi Jakab Elek hatalmas művét, Kolozsvár történetét sem.

2. Kisebbségi életünk társadalomrajzi tanulmányai között nem sorolja fel a Székely Nemzeti Múzeum emlékkönyvében, továbbá a Magyar Kisebbségben megjelenteket. Nem említi meg Kós Károly Kalotaszeg c. művét és Balázs Ferenc „A rög alatt”-ját, melyek pedig (irodalmi eszközökkel) egy-egy vidék mai monográfiái.

3. Lapunk falumunkájának felsorolásánál elfeledkezik Erdő János tanulmányáról (A népfőiskola jelentősége népünk életében 1934. IV. számunk), amely külön lenyomatban is megjelent.

4. Cikke 19. oldalán felsorol egy csomó szerzőt és a Hítelben megjelent tanulmányaikat. Ugyanakkor nem említi meg az Erdélyi Fiatalokban szélesebb körű falumunkánk idején és azóta megjelent ilyenszerű tanulmányok hosszú sorát, ami a tényeket nem ismerő olvasóban azt a hamis látszatot kelti, mintha szélesebb körű falumunkánk kényszerű szünetelésével az ilyen irányú

tudományos munkánk is megszűnt volna. Tájékozatosan az alábbi lapunkban megjelent tanulmányokat soroljuk fel:

Parádi Kálmán: Az erdélyi magyar orvosi jövő (1930. 3.), Bakk Péter: A bukaresti magyar diákok (1930. 3.), László Dezső: A hiányzó tizenöt korosztály (1930. 8.), Mikó Imre: A kolozsvári egyetem 10 éve és a kisebbségek (1930. 9—10.), Jancsó Elemér: A magyar egyetemi hallgatók statisztikája a kolozsvári román tudományegyetemen 1929—30. évben (1931. 5—6.), Dr. Imre Lajos: A falu kulturális tényezői (1931. 5—6.), Dr. Molnár Dénes: A székelység nemzeti vagyona és adóssága (1934. 1.), Vita Sándor: Az erdélyi magyar fogyasztási szövetkezeti mozgalma, Dr. Oberding József: Az erdélyi magyar hitelszövetkezeti mozgalom, Sziziphus: Egy erdélyi város, Pálffy Károly: Földműves ifjúságunk (1934. 2.), A végzett ifjúság kérdései Dr. Jancsó Béla, Dr. Ferenczy Sándor, Dr. Baczó Gábor, Dr. Györke Árpád, Dr. Gspann Károly, ifj. Parády Ferenc cikkei (1934. 3.), Kiss Árpád dr., Gyarmathy Árpád és dr. Récsény Lajos cikkei (1934. 4.) Pataky József és dr. László Ferenc cikkei (1935. 1.), ifj. Parády Ferenc: Henchidától Bonchidáig (1935. 2.), Brandt József: Mérmőkők kérdései: (1935. 3.), Pálffy Károly: A kisebbségi népnevelés erkölcsi vonatkozásai (1936. 3—4), Tonk Emil: Szociális betegségek Transylvániában (1936. 3—4), Tonk Emil: Az alkoholizmus Romániában (1937. 1.), Zsombory László: A fiatal ügyvédjelöltek elhelyezkedési adatai (1937. 4.), Dr. Jancsó Béla: Az orvosi pályaválasztás akadályai, (1936. 2.), Dr. Török Bálint: Az ifjúság a gazdasági pályán, Dr. László Tibor: Az állatorvosi pályáról, Biró Sándor: A fiatal tanár-nemzedék kérdései, Dr. László Ferenc: A jogászok elhelyezkedési kilátásai, Kóréh Béla: Statisztikai adatok a helyi egyetemről. (1936. 2.)

5. A „Hítel” ez évi második számában cikkéhez pótlásokat közöl, azonban ebben sem említi meg a fentieket, továbbá Simon Károly cikkét egy középiskolánk társadalmi kérdéseiről (Erdélyi Fiatalok 1938. 1. számában) és ifj. Parády Ferencét a gyógyszerészeti pályáról (Erdélyi Fiatalok 1938. 2. sz.) melyek közben jelentek meg.

Mindezeket sajnálattal soroljuk fel, mert ezek nélkül a hiányok nélkül tanulmánya még sokkal tárgyilagossabb és alaposabb, tehát tudományosabb lett volna, mint így.